

Dezadaptacyjne schematy i cechy temperamentu a struktura objawów zaburzenia stresowego pourazowego (PTSD)

Mgr Karolina Staniaszek

Promotor: prof. dr hab. Bogdan Zawadzki

Promotor pomocniczy; dr Agnieszka Popiel

Streszczenie

Celem pracy była weryfikacja specyfiki treści poznawczych w nasileniu objawów zaburzenia stresowego pourazowego (PTSD) oraz ich relacji z czynnikami temperamentalnymi. Odnosząc się do teorii wczesnych dezadaptacyjnych schematów oraz Regulacyjnej Teorii Temperamentu podjęto próbę ujęcia w jednym modelu - analizowanych tradycyjnie rozłącznie w badaniach z zakresu psychologii różnic indywidualnych oraz psychologii klinicznej - indywidualnych predyktorów symptomatologii potraumatycznej. W badaniu wstępnym opracowano polską wersję eksperymentalną Kwestionariusza Schematów Younga przeznaczonego do diagnozy wczesnych schematów dezadaptacyjnych. Badanie właściwe potwierdziło rolę schematów dezadaptacyjnych jako markerów psychopatologii potraumatycznej. Wyodrębniono trzy obszary tematyczne dezadaptacyjnych schematów, charakterystyczne dla nasilenia objawów zaburzenia stresowego pourazowego - Izolacji społecznej, Poczucia zagrożenia oraz Negatywizmu/ Pesymizmu. Wykazano ponadto, że treści poznawcze związane z tymi schematami w pełni pośredniczyły w związku reaktywności emocjonalnej z nasileniem PTSD. Wyniki potwierdziły także hipotezę o heterogeniczności obrazu klinicznego objawów potraumatycznych, wskazując na zróżnicowanie ich relacji z badanymi korelatami.

Słowa kluczowe: wczesne schematy dezadaptacyjne, treści poznawcze, temperament, zaburzenie stresowe pourazowe (PTSD)